

ГИЙОМ АПОЛИНЕР РАЗХОДКАТА НА СЯНКАТА

Превод от френски: Мария Коева, 1985

chitanka.info

Беше малко преди пладне. Видях да се задава една сянка. Но за моя почуда тя не зависеше от никакво тяло и се движеше свободно, съвсем самостоятелно.

Беше полегнала напреки, на земята. Минеше ли покрай тротоар, внезапно се огъваше на две места, а до стените понякога цяла се изправяше, сякаш предизвикваше някого — може би слънцето, чиято гледка никакво тяло не ѝ закриваше.

Започнах да я следвам в мига, когато се изгуби, свивайки в една съвсем безлюдна пресечка, по която ми се стори, че пое не без колебание.

Ала дали да не я обрисувам, или по-точно да опиша очертанията ѝ? Знае се, че сянката е променлива, изтънява и се проточва до безкрайност или, обратно, понякога така се сплесква, че заприличва на буренце. Що се отнася до самотната сянка, за която говоря, когато изглеждаше най-определена на вид, тя донякъде напомняше на млад и добре сложен мъж, с щръкващо от време на време връхче на мустак и с изящен профил.

Една девойка се появи в дъното на улицата, по която вървахме, и озовавайки се до нея, сянката, така да се каже, изпълзя нагоре, сякаш да я целуне по челото.

Девойката потръпна и тутакси се обърна, но сянката бе отминала и се отдалечаваше нататък, като се плъзгаше и лазеше по неравната улична настилка.

Девойката, чието лице бе печално и кротко както у хората, изгубили близък човек във войната, сподави вика си и ми се стори, че радост и съжаление се преплитат на лицето ѝ...

Сетне чертите ѝ си възвърнаха примирения израз и очите ѝ жадно проследиха пъплещата синкава сянка.

— Да не би да я познавате — запитах аз девойката, — да не би да познавате тази синя сянка, тази самотна сянка?

— И вие сте видели! — възкликна тя. — Видели сте я като мен! Да, ние съзираме там това живо и недосегаемо петно — безплътно влечуго с човешки очертания.

„Мисля, че я разпознах. Не само мисля — наистина я разпознах... Различих овала на лицето, тънките мустачки, но не и погледа. Разпознах го. Не се е променил от последния отпуск. Бяхме сгодени и трябваше да се оженим през следващия му отпуск. Ала

парче шрапнел попадна право в сърцето му. Убиха го. И все пак, както виждате, неговата сянка не е мъртва. Тя го надживя — по-ясна от спомен, но и по-неуловима...”

Девојката се отдалечи и в очите ѝ гореше цялата любов на пламенното ѝ сърце.

След като кимнах за сбогом, се завтекох след сянката. Тя напредваше, тясно зависима от неравностите на пътя, по който се движеше. Съгледах я отново до градската черква, после по главната улица — промушваше се между минувачите, които ни най-малко не забелязваха синкавата ѝ, променлива с всеки миг форма.

Сянката се скиташе безцелно. Спираше пред магазинчетата и наглед изпитваше изключителна наслада от разходката по познатите ѝ места. Понякога тя, така да се каже, се изгубваше сред други сенки на минувачи и действително ми се стори, че между тях няма никаква разлика.

В градската градина, където я последвах, отдаде предпочитание на розовите храсти, отрупани с цветове през това годишно време. Човек би казал, че вдъхва неизразимия им мирис и сякаш ридания я разтърсваха от глава до пети.

Не без вълнение станах свидетел на скръбта на сянката. Искаше ми се да я утеша, да положи на челото ѝ даряваща покой целувка, каквато са си разменяли първите християни. Ала това тайнство не бе достъпно за мен и единственото, което можах да сторя, бе да сплета собствената си сянка с мимолетното видение.

Начаса се отдръпнах, от страх да не я стъпча. Боях се да не ѝ причиня болка. Изпитвах безкрайна жалост при нейния самотен захлас. Но изведнъж, по някакво необяснимо внушение, долових как тя ми дава да разбере, че е щастлива, а риданията ѝ са били ридания от щастие, че в нея има безсмъртен живот, който ѝ дава възможност да надживее загиналото тяло и да се докосва до всичко, за което то е милеело. Щастieto на сянката се пораждаше от присъствието ѝ по местата, които бе обитавала приживе.

Разбрах това и ме обзе нежна радост. После с усмивка присъствах на игрите на сянката сред цветните лехи и зелените морави.

Видях, че се отдалечава от градската градина, и я последвах до гробищата. Тя ме отведе до един гроб: там бе мястото, отредено за

тялото ѝ, където то не ще почива.

Сетне отново премина през града и там ни свари здрачът.

Постепенно сянката стана по-неясна. Накрая изгубих следите ѝ в мрака.

Ала разбрах колко безсилна е смъртта и как тя просто отслабва леко присъствието. Мъртвите не отсъстват от живота.

Ненакърнената и самотна сянка, поела по улиците на градчето, е не по-малко действителна от сянката вътре в нас, чиито отразени в паметта очертания могат да се проследят, а синкавата ѝ недоловимост прелива в спомен.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.